

ÚVOD	7
ZMYSEL FILMOVEJ TVORBY	9
MANIPULÁCIA	10
FILM MUSÍ BYŤ DRÁMA!	10
STAVBA DRÁMY VZHLADOM NA TROJAKTOVÚ ŠTRUKTÚRU	12
FABULA A SUJET	13
ZAČIATOK, STRED, KONIEC	13
ŠTRUKTÚRA Z TROCH POHĽADOV	14
1. ŠTRUKTÚRA VZHLADOM NA FILMOVÉ MOTÍVY	15
2. ŠTRUKTÚRA BODOV ZVRATU	19
3. ŠTRUKTÚRA VZHLADOM NA VNÚTORNÉ A VONKAJŠIE TŮŽBY HRDINOV	20
HORIZONTÁLNE A VERTIKÁLNE ČLENENIE	22
HORIZONTÁLNA ŠTRUKTÚRA FILMOVÝCH PRÍBEHOV	23
ŠTRUKTÚRA V EPOSE	24
ŠTRUKTÚRA V ARISTOTELOVSKEJ DRÁME	24
POROVNANIE EPOSU A ARISTOTELOVSKEJ ŠTRUKTÚRY	26
TRI VÝCHODISKÁ VZNIKU PRÍBEHU	27
1. PRÍBEH	27
2. CHARAKTERIZÁCIA HRDINU A CHARAKTEROVÝ OBLÚK	28
3. SVET SKÚŠOK	28
POROVNANIE ARISTOTELOVSKEJ ŠTRUKTÚRY S TROJAKTOVOU	29
NÁZVOSLOVIE A ANALÝZA TROJAKTOVEJ ŠTRUKTÚRY	30
1. AKT – SETUP	30
TITULKY	30
ÚVODNÝ ZÁBER	31
POMENOVANIE ŽÁNRA	31
POMENOVANIE LADENIA PRÍBEHU	31
HÁČIK	31
POMENOVANIE TÉMY FILMU	31
VÝZVA	32
VZNIK SYMPATIE K HRDINOV	32
EXPOZÍCIA CHARAKTEROV, PROSTREDÍ, EXPOZÍCIA FILMOVEJ REČI	33
ZÁPLETKA	33
UVAŽOVANIE	35
1. BOD ZVRATU	35
TEÓRIA OPAČNÝCH HODNÔT	36
2. AKT – CONFRONTATION	36
PRVÝ POKUS RIEŠIŤ PROBLÉM	37
KOMPLIKÁCIE NARASTAJÚ, ZAČÍNA SA VEDĽAJŠÍ PRÍBEH (B-STORY)	37
PRÍBEH Z MINULOSTI	38
CHARAKTERIZÁCIA ANTAGONISTOV	38
PREHLBOVANIE VEDĽAJŠÍCH PRÍBEHOV	38
PODPRÍBEHY	38
PRIPOMENUTIE ZÁSADNEJ DRAMATICKEJ OTÁZKY	40
STRES ČASOM	40
VÝVOJ POSTAVY	40
BOD STREDU	40
DELIACI BOD	41
VÝVOJ	41
FALOŠNÝ POCIT ISTOTY	41
BOD BEZNÁDEJE	42
2. BOD ZVRATU	42
3. AKT	42
VYVRCHOLENIE	43
DOSIAHNUTIE CIEĽA	43
ZÁVER	43
POSLEDNÝ ZÁBER	43
ZÁVEREČNÉ TITULKY	44
KATARZIA	44
FILMOVÁ ŠTRUKTÚRA BLAKEA SNYDERA	46
FILMOVÁ ŠTRUKTÚRA – MÝTUS HRDINU,	49
ARCHETYPY J. CAMBELLA A CH. VOGLERA	49
HERO – HRDINA	50

MENTOR – POMOCNÍK, RADCA	50
THRESHOLD GUARDIAN – STRÁŽCA POKLADOV	50
HERALD – SPRIEVODCA, KOMENTÁTOR	51
SHAPESHIFTER – MENIČ PODOBY	51
SHADOW – ODPORCA, ANTAGONISTA	51
ALLY – SPOJENEC	51
TRICKSTER – PODVODNÍK	51
ZHRNUTIE VOGLEROVEJ TEÓRIE	54
ŠTRUKTÚRA ROZPRÁVKY V. J. PROPPA	54
TEÓRIA MICHAELA HAUGEA	56
VERTIKÁLNA ŠTRUKTÚRA FILMOVÝCH PRÍBEHOV	57
ŠTRUKTÚRA VO VERTIKÁLNO M ČLENENÍ	58
1. FILMOVÉ OKIENKO	59
VIZUÁLNE EFEKTY (VFX)	59
ŠPECIÁLNE EFEKTY	63
2. ZÁBER	64
VLASTNOSTI ZÁBERU	64
VYNÚTENÝ A NANÚTENÝ ZÁBER – DIEGETIKA VÄZBY ZÁBEROV	69
KONTINUITA, FILMOVÁ JEDNOTA	69
TEXT A PODTEXT V ZÁBERE	74
NEGATÍVNA PRÍTOMNOSŤ	75
INTERPUNKCIA	75
1. STRIH	76
2. PRELÍNAČKA	78
3. STIERAČKA	79
4. VYLÍNAČKA A ZALÍNAČKA	79
5. VIZUÁLNY EFEKT	80
3. FILMOVÁ UDALOSŤ	81
TVORBA CHARAKTERU	81
1. CHARAKTERIZÁCIA	82
CIEĽ CHARAKTERIZÁCIE	82
NÁSTROJE PRI VYTVÁRANÍ CHARAKTERIZÁCIE POSTÁV	82
SYMPATIZÁCIA S HRDINOM	83
ZÁPLETKA AKO SPÔSOB CHARAKTERIZÁCIE	84
CHARAKTERIZÁCIA DIALÓGOM	85
ZÁBEROVÁ TRIÁDA AKO CHARAKTERIZÁCIA POSTAVY	86
DOMINANCIA	87
ARCHETYPIZÁCIA HRDINOV	89
KONFLIKTY	91
KONFLIKT S VECOU	92
MALICHERNÝ KONFLIKT	92
OTOČENIE SITUÁCIE	93
2. SKUTOČNÝ CHARAKTER SA SKRÝVA POD MASKOU	93
1. SILNÁ DRAMATICKÁ POTREBA, TÚŽBA, SNAHA PO DOSIAHNUTÍ CIEĽA	94
2. SILNÝ UHOL POHLADU, POSTOJ	95
3. VLASTNOSTI – ČUDNÉ CHARAKTEROVÉ ALEBO VIZUÁLNE VLASTNOSTI, JEDINEČNOSŤ	96
4. ZMENA VO VNÍMANÍ SVETA HRDINOM	97
DIMENZIONÁLNOŠŤ, TROJROZMERNOSŤ CHARAKTERIZÁCIE	97
DILEMOVÉ ROZHODOVANIE	99
NÁHODA VO FILMOVOM ROZPRÁVANÍ	100
NEOKLAMAŤ, INFORMOVAŤ, NEPREINFORMOVAŤ, NEPODCEŇOVAŤ	101
4. SCÉNA	102
VÝSTAVBA SCÉNY, SEKVENCIE	103
MIZANSCÉNA	104
RADENIE SCÉN Z HĽADISKA ČASU	104
ODSTREDIVÉ A DOSTREDIVÉ DRAMATICKÉ SILY	105
INDUKTÍVNA A DEDUKTÍVNA MONTÁŽ V MIKROŠTRUKTÚRE	106
INDUKTÍVNA MONTÁŽ A KĽÚČOVÝ CELOK	107
NESTABILITA – SCÉNICKÁ PREMISA	108
ODCUDZUJÚCI STRIH	108
5. BEAT, DÓRAZ	109
BEAT ZATAJENÍM INFORMÁCIE	112
TRANSFORMÁCIA BEATOV	113

6. SEKVENCIA	113
TEMPO A RYTMUS, AGOGIKA	113
GRADÁCIA, GRADAČNÁ VLNA	114
RYTMUS	115
TEMPORYTMUS	115
ZASTAVENIE, TICH	115
ROZOZNENIE A DOZNENIE SCÉNY V SEKVENCII	116
7. AKT	117
EXTRÉMNA EMÓCIA	121
DVOJITÉ UMIERANIE HRDINU	122
8. PRÍBEH	123
PRÍČINA A DÔSLEDOK V PRÍBEHU	123
TÉMA	123
ČAS VO FILME	125
REÁLNY ČAS	125
FILMOVÝ, DRAMATICKÝ ČAS	125
PRÍTOMNÝ ČAS	126
MINULÝ ČAS, FLASHBACK	126
BUDÚCI ČAS	126
IRACIONÁLNY ČAS, METAFYZIKA	127
OBJEKTÍVNY ČAS HRDINU	127
SUBJEKTÍVNY ČAS, VNÚTORNÝ ČAS	128
VNÚTROZÁBEROVÝ ČAS	128
ČASOVÁ SLUČKA	128
MŔTVÝ ČAS	129
ČASOVÁ SKRATKA	129
STRES ČASOM	130
SPUSTENÁ KRÍZA	131
DEDUKCIA A INDUKCIA V PRÍBEHOVEJ MAKROŠTRUKTÚRE	131
INDUKTÍVNA DRAMATICKÁ FORMA ROZPRÁVANIA	131
DEDUKTÍVNA DRAMATICKÁ FORMA ROZPRÁVANIA	131
UKONČENOSŤ HLAVNÝCH A VEDĽAJŠÍCH MOTÍVOV	132
VERTIKÁLNA MONTÁŽ	133
KONFLIKTNÁ SKLADBA	134
ASOCIATÍVNA SKLADBA	135
EMOCIONÁLNA SKLADBA	136
VIZUALIZÁCIA ZVUKU	137
TEÓRIA NEGÁCIE NEGÁCIE	137
PROTIKLAD	137
MEDZIHODNOTA	138
NEGÁCIA NEGÁCIE	138
VÝVOJ PRÍBEHU	140
POSTMODERNÁ FRAGMENTÁCIA	141
9. SERIÁL A SÉRIA	141
10. ŽÁNER	142
VŠETKA FILMOVÁ TVORBA JE ŽÁNROVÁ	143
1. ZÁKLADNÉ ŽÁNRE	148
PRÍBEHY O LÁSKE	148
HOROR	148
NOVODOBÝ EPOS	149
WESTERN	149
VOJNOVÝ FILM	149
FILMY O DOSPIEVANÍ	149
SPASITEĽSKO-VYKUPITEĽSKÉ FILMY	149
FILMY O POTRESTANÍ	150
FILMY O POKUŠENÍ	150
FILMY O POZNANÍ	150
FILMY O VYTRIEZVENÍ	150
2. MEGAŽÁNRE	150
KOMÉDIA	150
KRIMI	151
SOCIÁLNA DRÁMA	151
MELODRÁMA	152

ROZPRÁVKA	152
AKČNÝ, DOBRODRUŽNÝ FILM	152
3. NADŽÁNRE	153
HISTORICKÝ FILM	153
ŽIVOTOPISNÝ FILM	153
DOCU-DRAMA	153
MOKUMENTARY	154
MUZIKÁL	154
VEDECKO-FANTASTICKÉ FILMY	154
FILMY O ŠPORTE	155
FILMY O FANTASTIKE	155
ANIMOVANÝ FILM	155
UMELECKÝ FILM	155
DOKUMENTÁRNY FILM – DOCUMENTARY	156
REÁLNOSŤ V ŽÁNRI	157
11. CELOŽÁNROVÝ PRIESTOR	158
HIGH CONCEPT A LOW CONCEPT	158
TEÓRIA PRÍBEHOVÉHO TROJUHOĽNÍKA	158
ARCHPLOT, MINILOT, ANTILOT	159
ČASTÉ FORMÁLNE ROZDIELY V RÁMCI PRÍBEHOVÉHO TROJUHOĽNÍKA	160
OVPLYVNĽOVANIE FORMÁLNEJ STRÁNKY FILMU	162
POTREBA KLASICKÉHO DIZAJNU	163
VYHODNOTENIE CHARAKTEROV EURÓPSKÝCH FILMOVÝCH PRÍBEHOV	166
SMEROVANIE GLOBÁLNEHO FILMU	167
HORIZONTÁLNE ČLENENIE CELOŽÁNROVÉHO PRIESTORU	167
NADČASOVOSŤ FILMOVEJ TVORBY	168
RIZIKO FILMOVEJ TVORBY	168
VERTIKÁLNE ČLENENIE VZHĽADOM NA ÚSPECH U DIVÁKA	169
1. PRÍBEH A CHARAKTER	170
2. EMÓCIA – CIT	171
EMOČNÉ KONTRASTY	173
OBRAZOVÝ GAG	173
BUDOVANIE NAPÄTIA NEGÁCIOU	174
HNEV	175
3. ESTETIKA	175
ŠTYLIZÁCIA	177
KLIŠÉ	178
4. INOVÁCIA A PREKVAPOVANIE	178
5. ASOCIÁCIA A ANALÓGIA	180
6. FILOZOFIA A MORÁLNOETICKÝ PRINCÍP	180
FILOZOFICKÝ ROZPOR	181
FATALIZMUS	182
BEZKONFLIKTNÁ DRÁMA	182
TEÓRIA SCHÉM FILMOVÝCH PRÍBEHOV	184
EMOČNÁ INTELIGENCIA	187
LATERÁLNE MYSLENIE	187
RACIONÁLNY A EMOCIONÁLNY PRÍSTUP K FILMOVEJ REČI	187
VEDOMOSŤ FILMOVEJ TVORBY	188
INTUÍCIA VO FILME	188
LATERÁLNE MYSLENIE VO FILME	189
ČUDNOSŤ	191
IMPROVIZÁCIA	192
REGULÁCIA MEDZI LATERNÁLNYM A VERTIKÁLNYM MYSLENÍM	194
HĽADANIE NOVÝCH VÝRAZOVÝCH PROSTRIEDKOV	195
STRIHAČ JE AUTOROM STRIHOVEJ SKLADBY!	195
PORUŠOVANIE PRAVIDIEL	196
ETIKA FILMÁRA	197
ZÁVER	197
Príloha č. 1: ŠTYLISTICKÉ PROSTRIEDKY V MIKROŠTRUKTÚRE	199
Príloha č.2: RECENZIA PROF. JOSEFA VALUŠIAKA	207
ENGLISH	207
O AUTOROVI	210
POZNÁMKY K TEXTOM, CITOVANÁ LITERATÚRA	211